

ОШ „Вук Караџић“

Број: 105/V

Датум: 27. 02. 2018.

В р а њ е

На основу члана 99, 108 и 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр882/2017.) Школски одбор ОШ „Вук Караџић“ у Врању, на седници одржаној дана 27. 02. 2018. године доноси

ПРАВИЛНИК О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ОШ „ВУК КАРАЏИЋ“ ВРАЊЕ

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником, а у складу са Законом о основама система образовања и васпитања утврђују се мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика за време:

- одржавања образовно - васпитног рада у просторијама Школе,
- одржавања образовно - васпитног рада у школском дворишту,
- за време других активности у организацији Школе као што су: екскурзије, излети, посете, културне манифестације, спортска такмичења и
- и у непосредној околини школе (на путу између куће и школе).

Члан 2.

Јединица локалне самоуправе обезбеђује средства за заштиту и безбедност ученика, у складу са чланом 189. став 1. тачка 8) Закона о основама система образовања и васпитања.

Члан 3.

Школа је дужна да упозна ученике, запослене и родитеље, на почетку школске године, са мерама заштите и безбедности ученика, особља, посетилаца, имовине и објеката школе.

Члан 4.

Ученици имају права на заштиту и безбедност од:

1. поступака других лица,
2. болести и повреда,
3. пожара, поплава, елементарних непогода и других природних појава које могу угрозити безбедност .

Члан 5.

Одредбе овог Правилника обавезни су да поштују директор Школе (у даљем тексту: директор), помоћник директора, запослени у Школи (у даљем тексту: запослени), ученици, родитељи, односно старатељи ученика (у даљем тексту: родитељи), и трећа лица када се налазе у школској згради, школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији школе.

Запослени, родитељи и ученици обавезни су да директору, дежурном наставнику или другом овлашћеном лицу пријаве сваку појаву за коју посумњају да би могла да угрози безбедност ученика.

Одељењске старешине и наставници, који с ученицима обрађују одговарајуће програмске садржаје, обавезни су да упознају ученике са опасностима с којима се могу суочити за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује Школа, као и с начином понашања којим се те опасности избегавају или отклањају.

II . МЕРЕ ЗАШТИТЕ

Члан 6.

Спровођење заштите у школи је обавеза школе.

У циљу заштите и безбедности ученика у школи утврђују се следеће мере:

1. Забрана физичког и вербалног нарушавања интегритета личности од стране запослених у школи, других ученика, родитеља и посетилаца;
2. Заштита од дискриминације ученика од стране запослених у школи, других ученика и посетилаца;
3. Забрана ношења предмета који могу угрозити безбедност ученика (ватрено и хладно оружје, предмети који могу нанети повреду);
4. Организовање дежурстава наставника и помоћно-техничког особља за време редовног одвијања наставе и за време реализовања специфичних ваннаставних активности;
5. Заштита и безбедност на такмичењима и екскурзијама;
6. Сва места у школи и поред школе (у школском дворишту) која представљају опасност по ученике, морају бити редовно одржавана, сигурна и прописно обележена и осветљена;
7. Забрана окупљања непознатих лица у школском дворишту за време одржавања наставе и у вечерњим сатима.

Посебна обавеза директора је да повремено, а најмање једанпут месечно, проверава да ли се спроводе мере за остваривање заштите и безбедности ученика.

Провера из претходног става овог члана врши се без најаве.

Члан 7.

Мере, радње, као и поступци за њихово спровођење предузимају се у циљу заштите и безбедности ученика, особља и објеката школе од опасности којима могу бити изложени и то:

1. Опасност од пожара,
2. Опасност од струјног удара,
3. Опасност од поплава, земљотреса и осталих елементарних непогода,
4. Опасност од неовлашћеног уласка у објекат, присвајања и злоупотребе имовине Школе,
5. Опасност од промета и коришћења супстанци зависности:
 - а) наркотика
 - б) алкохола
 - в) дувана.
6. Опасност од електронског насиља и злостављања.

Члан 8.

Заштита и безбедност ученика од поступака других лица обухвата:

1. заштиту и безбедност живота и тела,
2. заштиту и безбедност од сексуалног и других врста узнемиравања и злостављања, заштиту и безбедност од дискриминације,
3. заштиту и безбедност од повређивања психичког интегритета личности (вређање, понижавање и слично).

III . НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА

Члан 9.

Заштиту ученика спроводе сви запослени, а посебно дежурни наставници.

Члан 10.

Дежурство у школи изводе дежурни наставници и помоћно-техничко особље, у складу са захтевима наставе.

Дежурство почиње 30 минута пре почетка наставе, а завршава се 15 минута након завршетка последњег часа у смени.

Пре почетка наставе, ложач школе проверава стање школских просторија и о томе обавештава директора или секретара и предузима неопходне мере.

Члан 11.

Школа ради у две смени и сваког дана има 14 дежурна наставника (по 7 у смени).

Члан 12.

Дежурни наставници је дужан да на дежурство дође 30 минута пре почетка наставе и обавља дежурство у делу Школе предвиђеном распоредом дежурства, дежура у време малих и великих одмора, да води уредно књигу дежурних наставника и у њу уписује промене које су од значаја за живот и рад школе, за време дежурства обезбеђује несметано извођење наставе и стара се о понашању ученика у току дежурства, да се стара о благовременом почетку наставе. У случају недоласка неког наставника на наставу одмах обавести директора или помоћника директора, ради обезбеђивања замене одсутног наставника.

Дежурни наставници решавају евентуалне конфликти међу ученицима и брину о њиховој безбедности у Школи. Воде евиденцију у књизи дежурстава, а о евентуалним проблемима обавештава директора, психолога или педагога школе.

Члан 13.

Наставници су дужни да у школу дођу најкасније 10 минута пре почетка наставе и да на крају сваког часа односно наставе, напусте учионицу (кабинет) тек пошто изађу сви ученици. Прате и уочавају ситуацију насиља, пријављују ситуацију насиља у складу са Протоколом и процењеним нивоом ризика, препознају случај злостављања и занемаривања ученика и предузимају кораке у складу с тим, консултују се са колегама, стручном службом и директором, реагују одмах у ситуацији насиља.

Члан 14.

Помоћно-техничко особље, дежурају по утврђеном распореду, уочавају и пријављују случајеве насилног понашања, пружају помоћ дежурном наставнику уколико могу, старају се о безбедности ученика за време боравка у школи, реагују на ситуацију насиља. У сарадњи са дежурним наставницима контролише присуство и кретање страних лица кроз школу.

Члан 15.

Помоћно-техничко особље дужно је да се стара да за време трајања часа улазна врата буду под сталним надзором, да дозволи улазак лицима чији је долазак у Школу најављен, а осталима тек по одобрењу директора, односно лица које директор овласти за обављање ових послова.

Члан 16.

Стручни сарадници (педагог, психолог), сарађују са свим актерима у школи, сарађују са родитељима ученика и на тај начин остварују увид у породичне и социјалне прилике, воде прописану евиденцију о ученицима, предузимају мере превенције, уочавају и пријављују ситуацију насиља, реагују одмах у ситуацији насиља, предузимају даље кораке, информишу Тим за заштиту ученика, директора, процењују ниво ризика и предлажу заштитне мере, спроводе психо-социјални програм превенције кроз обуку за ненасилну комуникацију, самоконтролу реаговања и понашања, превазилажење стреса, учење социјалних вештина, прате ефекте предузетих мера, пружају помоћ и подршку актерима насилне ситуације (жртви), раде и прате даље понашање насилника, разговарају са жртвом, разговарају са насилником, информишу родитеље о ситуацији насиља, евидентирају појдине случајеве, остварују сарадњу са родитељима жртве/насилника, остварују сарадњу са другим институцијама, остварују сарадњу са свим релевантним особама које могу пружити заштиту.

Члан 17.

Директор школе: разматра стање заштите и безбедности ученика најмање једном месечно, подноси Школском одбору предлоге за предузимање одговарајућих мера за обезбеђивање и унапређивање заштите и безбедности ученика у школи, обавештава Школски одбор о стању заштите ученика у школи

Члан 18.

Помоћник директора обавезан је да дође на посао пре почетка наставе и води рачуна о благовременом почетку наставе. У случају недоласка неког наставника у Школу, предузима мере за обезбеђивање замене. Помоћник директора координира рад дежурних наставника, реагује, уколико је могуће – решава евентуалне конфликте међу ученицима и брине о њиховој безбедности у Школи. Помоћник директора и дежурни наставници све промене уписују у књигу дежурства и о томе обавештавају директора Школе

Члан 19.

Школа је дужна да организује ванредна дежурства наставника у складу са планираним активностима (приредбе, такмичења, излети, посете...)

Члан 20.

Директор школе је одговоран за израду распореда дежурства и контролу његовог извршавања.

Члан 21.

У објектима Школе, школском дворишту и на свим, екскурзијама, излетима, посетама, приредбама, итд., у организацији Школе строго је забрањена куповина, продаја и употреба дувана, алкохола и наркотика за ученике.

Члан 22.

У случају да дође до повреде ученика у школи, ученику треба одмах пружити прву помоћ, а ако је у питању тежа телесна повреда ученика, након указане помоћи, позвати службу хитне помоћи или одмах одвести ученика у најближу здравствену установу и обавезно обавестити родитеље.

Члан 23.

Прву помоћ у случају повреде или здравствених проблема дужни су да пруже сви запослени према својим могућностима и знањима.

Члан 24.

Ормарић са прописаним санитарским средствима за пружање прве помоћи, постављен је у холу школе где се налази зборница, канцеларија директора, помоћника директора, педагога, психолога и секретара школе. Ормарић је са спољне стране обележен видљивим знаком црвеног крста. Испод ормарића налазе се исписани телефони хитне помоћи, полиције, ватрогасне службе и школског полицајца.

Члан 25.

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од болести и повреда, школа:

- води бригу о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта;
- води бригу о обављању прописаних лекарских прегледа запослених и ученика;
- према својим могућностима обезбеђује коришћење школског намештаја, наставних и других средстава који су безбедни за употребу и одговарају психофизичким својствима ученика; према својим могућностима примењује стандарде и нормативе који се односе на школски простор, број ученика у одељењу и друге услове за обављање делатности; обезбеђује надзор наставника или стручног сарадника за време рада на уређајима или с предметима који могу изазвати повреду, као и за време извођења активности које представљају потенцијалну опасност за настанак повреде;
- предузима мере у случају промена код ученика које се односе на његово здравствено стање и о томе обавештава његове родитеље;
- родитеља ученика чије здравствено стање, према процени директора, наставника или стручног сарадника, може представљати опасност за друге ученике, обавезује да таквог ученика одведе на одговарајући преглед и забрањује му долазак на наставу и друге активности које организује школа, док надлежни лекар не потврди да опасност не постоји;
- ученика чије здравствено стање, према налазу надлежног лекара, представља опасност за остале ученике, родитељи не смеју слати на наставу нити на друге активности у организацији школе.

IV . ЗАШТИТА УЧЕНИКА ОД НАСИЉА

Члан 26.

Школа је дужна да обезбеди услове за заштиту деце од свих облика насиља, злоупотребе, занемаривања и понашања које вређа углед, част или достојанство;

Заштита деце од насиља обухвата мере и поступке у случају појаве насиља међу децом, насиља од стране одрасле особе запослене у школи и насиља од стране одрасле особе која није запослена у школи.

Члан 27.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета и ученика.

Насиље и злостављање може да се јави од стране: запосленог према детету, ученику, другом запосленом, родитељу односно старатељу или другом лицу које је преузело бригу о детету и ученику (у даљем тексту: родитељ); детета и ученика према другом детету и ученику или запосленом; родитеља према свом детету, другом детету и ученику и према запосленом.

Насиље и злостављање може да се јави као физичко, психичко (емоционално) и социјално.

Под физичким насиљем сматра се: физичко кажњавање деце и ученика од стране запослених и других одраслих особа, свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика или запосленог, насилно понашање запосленог према деци, ученицима или другим запосленима, као и ученика према другим ученицима или запосленим.

Психолошко или емоционално насиље је оно понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког или емоционалног здравља и достојанства детета.

Социјално насиље је понашање које има за последицу искључивање из групе или дискриминацију детета по било ком основу.

Сексуално насиље подразумева укључивање детета у било какву контактну или неконтактну сексуалну активност.

Злоупотреба ученика представља све што појединци или институције чине или не чине а што директно утиче на безбедан и здрав развој ученика и и доводи их у немоћан, неравноправан и зависан положај.

Занемаривање представља пропуштање школе или појединца да обезбеде услове за правилан развој ученика што у противном може нарушити њихово здравље и развој.

Занемаривње представља и пропуст родитеља, усвојоца или стараоца или друге особе која има обавезу да негује ученика.

Занемаривање представља и пропусти у обављању правилног надзора и заштите ученика од повређивања, у оној мери у којој је то изводљиво.

Експлоатација представља киднаповање и продају деце у сврху радне и сексуалне експлоатације.

Ближе услове о начинима препознавања понашања којима се вређа углед, част или достојанство у установи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање у установи када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Електронско насиље и злостављање је злоупотреба информационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, СМС-ом и ММС-ом, путем веб сајта, четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и сл.

Школа је дужна да обезбеди услове за заштиту деце од свих облика насиља, злоупотребе и занемаривања.

Заштита деце од насиља обухвата мере и поступке у случају појаве насиља међу децом, насиља од стране одрасле особе запослене у школи и насиља од стране одрасле особе која није запослена у школи.

Члан 28.

Школа је дужна да формира **Тим за заштиту деце од насиља** који чине представници запошљених из реда наставног особља, представници запошљених из реда ненаставног особља, директор, помоћник директора, психолог и педагог школе.

Имена чланова Тима су истакнута на видном месту у школи (главни улаз у школу, улаз за ученике млађих разреда, у холу на спрату и огласној табли). тако да запослени, ученици и родитељи могу бити информисани ко су чланови тима.

Тим за заштиту деце од насиља доноси **Програм заштите ученика од насиља** којим се утврђује план рада и задаци у остваривању заштите ученика од насиља.

Овај Програм је саставни део Годишњег програма рада школе.

Члан 29.

Програмом заштите ученика од насиља предвиђене су мере превенције и мере интервенција. За примену програма и подношење извештаја задужен је Тим за заштиту ученика од насиља.

1. Мере превенције

Члан 30.

Ради спречавања свих врста насиља над децом и ученицима и стварања сигурног и подстицајног окружења у коме се негује атмосфера сарадње, уважавања и конструктивне комуникације школа примењује мере превенције чији су циљеви:

- Подстицање и развијање климе прихватања, толеранције и уважавања;
- Укључивање свих интересних група (деца, запослени у школи, родитељи, локална заједница) у доношењу и развијању програма превенције;
- Идентификација безбедносних ризика у школи увидом у документацију, непосредно окружење, евидентирањем критичних места у школи.
- Подизање нивоа свести за препознавање насиља;
- Дефинисање поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља;
- Спровођење психосоцијалног програма превенције кроз обуку за ненасилну комуникацију, самоконтролу реаговања и понашања.
- информисање свих интересних група за уочавање и решавање проблема насиља.

Члан 31.

Мере превенције су саставни део Програма заштите деце од насиља и других програма који се у школи реализују и школа је дужна да их планира Годишњим програмом рада, а на основу анализе учесталости случајева насиља, заступљености различитих облика насиља, броја повреда, сигурности школског објекта, дворишта и сл.

Члан 32.

Посебно место у реализацији мера превенције има одељењски старешина. Он је дужан да се адекватно припреми за реализацију часова одељењског старешине и да реализује све активности предвиђене Годишњим програмом рада. Дужан је да у одељењу гради атмосферу толеранције и међусобног уважавања, прати понашање ученика и спроводи превентивне и корективне мере, сарађује са родитељима и педагошко-психолошком службом у циљу повећања безбедности ученика.

Члан 33.

Сви наставници разредне и предметне наставе су обавезни да адекватним вођењем часа, одржавањем радне дисциплине, подстицањем код ученика поштовања личности, упућивањем на правила понашања, предузимањем превентивних мера код ученика који не поштују правила понашања, указивањем на проблеме из области безбедности и насилног понашања одељењском старешини, родитељима педагогу и психологу школе, доприносе обезбеђивању безбедности ученика у школи. Наставници су дужни да о свим појавама насилног понашања обавесте Тим за заштиту деце од насиља.

У току реализације редовног школског програма наставници су дужни да реализују задатке предвиђене Програмом за заштиту деце од насиља.

2. Мере интервенције

Члан 34.

Процедура поступања у ситуацијама насиља обухвата:

1. Сазнање о насиљу
2. Прекидање и заустављање насиља
3. Смиривање ситуације
4. Прикупљање информација. По потреби хитно обавештавање полиције, хитне помоћи.
5. Консултације унутар установе ради процене ризика и израде плана заштите за учеснике (по потреби преузимање законских мера у складу са прописима који регулишу дисциплинску одговорност ученика и запослених)
6. Позивање и бавештавање родитеља о догађају, уколико је потребно и полиције, Центра за социјални рад.
7. Праћење ефеката преузетих мера.

Члан 35.

Сазнање о насиљу - откривање одвија се:

- опажањем или добијањем информације да је у току;
- сумњом да се насиље дешава на основу препознавања спољашњих знакова или специфичног понашања детета и породице, или путем поверавања непосредно од самог детета или посредно од стране треће особе(вршњака, родитеља и сл.).

Члан 36.

Сваки запослени који има сазнање да је насиље у току дужан је да реагује тако што ће прекинути насиље или позвати помоћ, уколико процени да самостално не може да прекине насиље.

Након прекидања насиља запослени који је прекинуо насиље дужан је да у складу са конкретним околностима обезбеди сигурност детета.

Члан 37.

После интервенције о случају насиља обавезно се обавештава одељењски старешина који води писмену евиденцију о томе.

Тим за заштиту ученика од насиља прикупља документацију о случајевима насиља који захтевају његово укључивање.

Члан 38.

Одељењски старешина дужан је да, по стицању сазнања да се насиље десило или да постоји сумња да се насиље дешава, организује консултације чији је циљ да се:

- разјасне околности и анализирају чињенице везане за случај насиља;
- процени ниво ризика и направи план заштите;
- донесе одлука о начину реаговања и праћења.

Приликом консултације обавезно поштовати принцип поверљивости и принцип заштите најбољег интереса ученика.

Члан 39.

Уколико се процени да је ниво ризика велики и да проблем није могуће решити у школи, директор подноси пријаву надлежној служби у усменој и писменој форми. Пријава садржи податке о ученику и породици, као и разлоге за упућивање пријаве.

Пре подношења пријаве потребно је обавити разговор са родитељима, осим ако Тим школе процени да ће тиме бити угрожена безбедност ученика.

Члан 40.

Приликом преузимања превентивних и интервентних мера нема места за истрагу и доказивање злостављања и занемаривања јер ти задаци су у надлежности других система.

Члан 41.

Школа је дужна да изради формуларе за пријаву и евиденцију насиља, као и формуларе за праћење предложених мера у оквиру реституције.

Документација о појавама насиља чува се на сигурном месту, како би се обезбедила поверљивост података и заштита приватности ученика.

Члан 42.

Постоје три нивоа насиља.

ПРВИ НИВО.

- **физичко насиље:** ударање чврге, гурање, штипање, гребане, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари.
- **психичко насиље:** омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, емитирање, „прозивање“.
- **Социјално насиље:** добацивање, подсмевање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основи+у различитости, ширење гласина.
- **Сексуално насиље:** неумесно, са сексуалном поруком, добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича етикетирање,, сексуално недвосмислена гестикулација.
- **Насиље злоупотребом информационих технологија** и других комуникационих програма: узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом.

На овом нивоу активности заштите и васпитног рада предузима разредни старешина и родитељ.

Ако се насиље понавља или васпитни образовни рад није довео до резултата установа интервенише активностима за II и III ниво.

ДРУГИ НИВО

- **физичко насиље:** шамарање, ударање, гажење, цепање одела, „шутке“ , затварање, плување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу.
- **психичко насиље:** уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање.
- **социјално насиље:** сплеткарење,, усјкраћивање пажње од стране групе, (игнорисање), неукључивање, неприхватање, манипулација, искоришћавање.
- **Сексуално насиље:** сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење.
- **Насиље злоупотребом информационих технологија и других програма су нарочито:** оглашавање, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и четовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуција снимака и слика.

На другом нивоу, по правилу активности предузима одељењски старешина у сарадњи са педагогом, психологом тимом за заштиту и директором, уз обавезно учешће родитеља у смислу појачаног васпитног рада. Уколико појачан васпитни рад није делотворан, директор покреће васпитно-дисциплински поступак и изриче меру у складу са законом.

ТРЕЋИ НИВО

- **физичко насиље:** туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем.
- **психичко насиље:** застрашивање, уцењивање уз озбиљну претњу, изнуђивање новца

- или ствари, ограничавање кретања, навођење на коришћење наркотичких средстава и психоактивних супстанци, укључивање у деструктивне групе и организације.
- **сексуално насиље:** завођење од стране одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест.
- **Насиље злоупотребом информационих технологија и других програма су нарочито:** снимање насилних сцена, дистрибуција снимака и слика, дечија порнографија.

На трећем нивоу активности предузима директор са тимом за заштиту, уз обавезно ангажовање родитеља и надлежних органа, организација и служби (центар за социјални рад, здравствена служба, полиција и друге организације и службе). Уколико присуство родитеља није у најбољем интересу ученика тј. може да му штети угрози његову безбедност или омета поступак у установи, директор обавештава центар за социјални рад односно полицију.

ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ

Члан 43.

Електронско насиље укључује било какав облик слања порука путем интернета или мобилних телефона. Има за циљ повређивање, узнемиравање, убођење, вређање, ширење насилних или увредљивих коментара, снимање окрутних насилних сцена, слање претећих порука, као и креирање интернет стране које садрже приче, цртеже слике или шале на рачун вршњака, лажно представљање, или било какво друго наношење штете детету, младом или одраслом човеку који не може да се заштити од таквих поступака. Појављује се у облику текстуалних или видео порука, фотографија или позива.

Насиље на интернету се јавља у различитим облицима и сви су законом кажњиви. Најчешћи облици насиља на интернету су: оглашавање, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и четовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуција снимака и слика, снимање насилних сцена и сл.

V МЕРЕ ОБРАЗОВНЕ И ИНФОРМАТИВНО-ВАСПИТНЕ ПРИРОДЕ

Члан 44.

У циљу сталног унапређења, овим Правилником прописаних мера и поступака за и безбедност ученика, особља и објеката Школе, Школа ће перманентно спроводити и активности образовног и информативно-васпитног карактера.

Образовне и информативно-васпитне активности организоваће се у сарадњи са надлежним одељењима МУП-а Србије (нпр. за борбу против насиља и дигиталног насиља, трговине људима итд.), као и другим институцијама које се баве заштитом и безбедношћу ученика и грађана.

Ове мере ће се спроводити кроз разне видове предавања, трибина или специјализованих семинара како за особље Школе, тако и за ученике и родитеље.

1. ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА

Члан 45.

Мере заштите од пожара изнете у овом Правилнику у потпуности су усаглашене са Законом о заштити од пожара.

У циљу ефикаснијег функционисања противпожарне заштите, а ради безбедности ученика, особља и објеката Школе, Школа је посебно дужна да:

- а) минимално поседује одговарајуће - законом прописане и исправне - уређаје, опрему и средства за гашење од пожара;
- б) обезбеди излазе и пролазе за евакуацију ученика и особља у случају избијања пожара,
- в) уклони препреке и веће предмете који би представљали сметњу за евакуацију и ефикасно гашење пожара:

г) посебно обезбеди и осигура запаљиве материје и уређаје који евентуално могу бити узроци пожара или његовог бржег ширења.

Члан 46.

Врсте уређаја, опреме и средстава из члана 24. овог Правилника као и места на којима се она постављају одређују се сагласно упутству произвођача, а у зависности од величине и облика површине простора, распореда просторија, спратности зграде Школе и близине евакуационих пролаза и излаза у циљу неутралисања и спречавања ширења пожара.

Члан 47.

Уређаји, опрема и средства за гашење и спречавање настанка пожара, морају се одржавати у исправном стању, наменски користити и бити посебно означена, и увек лако доступна за евентуалну употребу.

О роковима употребе, замене, одржавања и наменске употребе инсталација за противпожарну заштиту, стара се и одговоран је запослени у школи утврђен овим правилником.

Члан 48.

Ложач (помоћник) школе је ужан да се стара о исправности и употребљивости ватрогасних уређаја, опреме и средстава намењених за гашење пожара, као и да се она налазе увек на одређеном месту.

Ложач дужан је да сваког дана пре почетка рада школе изврши преглед свих просторија и увери се у исправност инсталација постојање услова за несметани рад школе.

Уколико ложач (помоћник) примети неке неисправности дужан је да их отклони, а ако није у стању да то сам учини, дужан је да одмах обавести директора (помоћника) или секретара школе. Ложач у школи је обавезан да после завршеног рада обиђе све просторије и у њима отклони опасности које би могле да проузрокују пожар, експлозију или неку другу несрећу (*искључи електро-уређаје, нарочито техничке, угаси ватре, уклони запаљиве течности и други лако запаљиви материјал*).

Ложач (помоћник) централног грејања дужан је да у току рада стално води рачуна да ватра - жар не изазове пожар, а пре напуштања зграде, после завршене наставе и рада осталих запослених у школи, да се увери да не постоји опасност од пожара, односно да предузме мере да до пожара не дође. У току рада ложач централног грејања, (*било да је реч о коришћењу чврстог или течног горива*), дужан је да се придржава одговарајућих прописа о раду тих уређаја

Члан 49.

Прва недеља почетка сваке школске године искористиће се, између осталог и за упознавање како ученика тако и особља Школе, са:

- а) овим Правилником,
- б) распоредом главних и помоћних излаза и пролаза тј. са противпожарним излазом.
- в) распоредом и начином употребе и руковања противпожарним средствима,
- г) мерама и обавезом придржавања мера и поступака за спречавање избијања пожара.

2. ЗАШТИТА ОД СТРУЈНОГ УДАРА И УДАРА ГРОМА

Члан 50.

Мере и поступци заштите од струјног удара предузимају се према стандардима и упутствима који се примењују за постављање и одржавање електро инсталација, инсталираних у објектима и дворишту Школе.

Мере заштите и обезбеђења од удара грома, предузимају се према нормативима заштите од грома.

Члан 51.

Ради остваривања заштите и безбедности од електричне струје, ложач проверава исправност електричних инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност.

Сви запослени и ученици обавезни су да, без одлагања, обавесте домара, (мајстора), директора или секретара о уоченим променама на електричним инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Уређаји, други предмети и материје који се користе у наставном процесу, за одржавање хигијене или у друге сврхе морају се држати ван домаћаја неовлашћених лица, ако могу представљати опасност по живот или здравље ученика.

Ради остваривања заштите и безбедности од удара грома, школа редовно проверава исправност громобранских инсталација.

Сви запослени и ученици обавезни су да, без одлагања, обавесте мајстора, директора или секретара о уоченим променама на громобранским инсталацијама, које могу довести у питање њихово функционисање. Школа је обавезна да, за време грмљавине, обезбеди да ученици буду у школској згради.

3. ЗАШТИТА ОД ПОПЛАВА, ЗЕМЉОТРЕСА И ДРУГИХ ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Члан 52.

Мере, радње и поступци у циљу заштите и безбедности ученика, особља, као и објеката Школе од поплава, земљотреса и других елементарних непогода спроводе се у сарадњи са надлежним телима и органима локалне самоуправе, као део укупних мера које се предузимају за заштиту становништва од наведених опасности за територију града Врања.

4. ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ НА ПУТУ ИЗМЕЂУ КУЋЕ И ШКОЛЕ

Члан 53.

Школа се стара да се ученицима, а нарочито деци млађег школског узраста пружи неопходна помоћ да се у јавном саобраћају сачувају од било каквог повређивања. Обавеза је свих запошљених да предузму потребне мере у вези са додатним упозорењима возилима на ученике приликом доласка у школу и одласка из школе.

Члан 54.

Школа се стара о заштити ученика у саобраћају путем обезбеђивања предавања саобраћајних стручњака, приказивањем филмова о саобраћају, израдом пригодних макета, као и предузимањем других мера, у сарадњи са надлежним органима, којим се обезбеђује заштита од осталих учесника у саобраћају у близини Школе.

Члан 55.

Директор и запослени прате стање саобраћајне сигнализације на прилазима Школи.

Сваки запослени обавезан је да, о уоченим недостацима на саобраћајној сигнализацији, обавести директора, који ће ради решавања проблема ступити у контакт с надлежним органима.

Члан 56.

Школа пред надлежним органима покреће иницијативу ради побољшања безбедности у саобраћају на прилазима школи (постављање „лежећих полицајаца", организовање дежурстава саобраћајних полицајаца и др.).

Члан 57.

Поред активности усмерених на побољшање безбедности у саобраћају, у вези са заштитом и безбедношћу ученика на путу од куће до школе и обратно, директор и запослени из реда наставног особља:

- 1) опомињу ученика којег сретну на путу од куће до школе или обратно ако се небезбедно понаша,
- 2) о сваком небезбедном понашању ученика обавештавају одељењског старешину, који о томе обавештава родитеље ученика и предузима друге мере.

VI. ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ ВАН ЗГРАДЕ ШКОЛЕ И ШКОЛСКОГ ДВОРИШТА, ЗА ВРЕМЕ ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА И ДРУГИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ ШКОЛА

Члан 58.

На остваривање заштите и безбедности ученика за време боравка на излету или екскурзији, као и за време извођења неке друге активности ван школске зграде и школског дворишта, примењују се одредбе о остваривању заштите и безбедности ученика у згради школе или школском дворишту.

Поред одредаба из става 1. овог члана, на остваривање заштите и безбедности ученика ван зграде и школског дворишта, за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује школа, примењују се и одредбе члана 4. и члана 5., овог Правилника.

Члан 59.

Приликом избора понуђача за извођење излета, екскурзија и сличних активности с ученицима, школа ће посебну пажњу посветити његовој оспособљености за остваривање заштите и безбедности ученика за време активности која се организује.

Оспособљеност понуђача за остваривање заштите и безбедности ученика односи се нарочито на:

- 1) поседовање одговарајуће лиценце за рад;
- 2) кадровску и техничку опремљеност за организовање путовања ученика;
- 3) кадровску и техничку опремљеност за остваривање заштите и безбедности ученика у објекту у којем су смештени (физичко и техничко обезбеђење објекта, обезбеђена медицинска помоћ и др.);
- 4) квалитет исхране ученика.

VII. МЕРЕ ОБРАЗОВНЕ И ИНФОРМАТИВНО-ВАСПИТНЕ ПРИРОДЕ

Члан 60.

У циљу сталног унапређења, овим Правилником прописаних мера и поступака за и безбедност ученика, особља и објеката Школе, Школа ће перманентно спроводити и активности образовног и информативно-васпитног карактера.

Образовне и информативно-васпитне активности организоваће се у сарадњи са надлежним одељењима МУП-а Србије као и другим институцијама које се баве заштитом и безбедношћу ученика и грађана.

Ове мере ће се спроводити кроз разне видове предавања, трибина или специјализованих семинара како за особље Школе, тако и за ученике и родитељи.

VIII . САРАДЊА СА ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

1. САРАДЊА СА ГРАДСКИМ СЕКРЕТАРИЈАТОМ ЗА ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

Члан 61.

Школа води уредну евиденцију о редовном похађању наставе свих уписаних ученика, као и евиденцију о деци доспелој за упис у први разред, по списковима које добија од надлежних органа.

Уколико ученик дуже од 15 дана не похађа наставу, а Школа не може да успостави контакт са родитељима или старатељима ученика, са насталом ситуацијом упознаће се Градски секретаријат, а у циљу предузимања законских мера и спречавања ситуације у којој би се ученик налазио без заштите и надзора.

Школа ажурира спискове деце доспеле за упис у први разред и доставља их Градском секретаријату за основно образовање и васпитање, чиме се остварује увид у број уписане деце сваке школске године.

2. САРАДЊА СА МИНИСТАРСТВОМ ПРОСВЕТЕ

Члан 62.

У сарадњи са Министарством просвете, Школа се стара да сви облици васпито-образовног рада теку без застоја и проблема, да свеобухватни односи ученика наставног процеса буду такви да ученици Школе буду заштићени од свих облика дискриминације и насиља.

Члан 63.

Школа ће се консултовати са надлежним службама Министарства просвете у вези са решавањем проблема из области безбедности деце.

3. САРАДЊА СА МИНИСТАРСТВОМ САОБРАЋАЈА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Члан 64.

Школа даје предлоге надлежним службама Министарства саобраћаја и телекомуникације, да хоризонтална и верикалана саобраћајна сигнализација у околини Школе буде постављена на начин који ће обезбедити максимална безбедност ученика приликом доласка и одласка из Школе.

4. САРАДЊА СА МИНИСТАРСТВОМ УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Члан 65.

Овај вид сарадње одвија се првенствено кроз обилазак Школе и околине од стране патроле Полицијске управе - Врање ради контролисања услова за несметани рад Школе и спречавања настанка потенцијалних проблема.

Школа, такође, остварује и сарадњу са надлежним инспекторима службе за малолетничку делинквенцију, којима се пријављује свака ситуација у Школи или у понашању ученика која може угрозити безбедност других ученика Школе.

У време наставних активности везаних за Школу (екскурзије, излети и сл.), Школа је у обавези да благовремено пријави свако путовање ученика, како би радници МУП-а обавили преглед аутобуса и старали се о безбедности ученика за време трајања путовања.

Од надлежних органа Управе саобраћајне полиције Школа ће тражити да се обезбеди појачана контрола саобраћајаца у околини Школе, а у сарадњи са њима Школа ће серијом предавања и приказивања филмова о понашању деце у саобраћају и познавању саобраћајних прописа подизати ниво образовања ученика о учествовању у саобраћају.

5. САРАДЊА СА ЦЕНТРОМ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Члан 66.

Педагошко-психолошка служба школе, у сарадњи са одељењским старешином, остварује увид у породичне прилике, кад уочи промене у понашању и учењу ученика и у случају констатације да постоји недовољна брига и надзор у породици. Обраћа се Центру за социјални рад, у циљу предузимања мера ради пружања помоћи ученику. Обавештава Центар за социјални рад у случају нередовног похађања наставе ученика.

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 67.

Измене и допуне овог Правилника врше се на исти начин на који је Правилник донет.

Члан 68.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о мерама, начину и поступцима заштите и безбедности ученика, ОШ „ Вук Караџић ” Врање, заведен под дел.бр. 103/VI од 11. 02. 2016. године.

Члан 69.

Овај Правилник ступа на снагу 8 (осам) дана од дана објављивања на огласној табли ОШ „ Вук Караџић ” Врање.

***Председник Школског одбора
Бранислав Поповић***

Правилник је заведен под деловодним бројем _____, од _____ 20__ . године, објављен је на огласној табли Школе дана _____ 20__ . године, а ступио је на снагу дана _____, 20__ . године.

**Секретар Школе,
Сузана Стојновић Стошић,**